

Zingend leren over de kerstroos

Begin december had Walter van Groningen een week vakantie en bezocht hij het Goetheanum in Dornach, ‘de geboorteplaats’ van de antroposofie. Want wie zich met BD bezighoudt, moet zich ook in de grondslagen verdiepen, vindt hij.

Het voelt een beetje magisch elke keer om er te zijn. Ook de schone berglucht en groene uitzichten dragen daar aan bij. Het Goetheanum zelf is een prachtig gebouw van organische architectuur. Net als diverse woningen en gebouwen in de directe omgeving. Het Goetheanum is niet zomaar een gebouw, het is een wezen. Net zoals de antroposofie een

wezen is, of het landbouworganisme. Het is ontworpen als mensheidstempel om het spirituele beleefbaar te maken. Het Jeugdsectiegebouw is een soort herberg aan de voet van de heuvel waarop het Goetheanum staat. Iedereen die deze plek bezoekt, kan hier vrij goedkoop verblijven (25 euro per nacht). De sfeer is informeel, het is

een soort huiskamer. Hier verblijven verschillende (meestal jonge) mensen. De afgelopen jaren heb ik aan een aantal internationale bijeenkomsten meegedaan. Er is echt een hele gemeenschap van jonge mensen (<40 jaar) actief! Sommige wonen er, maar lang niet allemaal. Dat spreekt me erg aan, aan Dornach. Er is een grote hoeveelheid mensen van verschillende nationaliteiten bijeen. Dat is makkelijk contact maken. Al deze jonge mensen voelen zich verbonden met de antroposofie. En ze proberen elkaar hierin te ondersteunen.

Toen ik zelf Warmonderhof deed, wist ik weinig van wat de Antroposofische Vereniging nou precies was. En hoe die zich verhoudt tot het gedachtegoed van Rudolf Steiner. Natuurlijk wist ik wel van het vrijeschool-onderwijs, antroposofische geneeskunde, kunst, euritmie, maar niet in welke vorm mensen samen komen in de vereniging. Juist die uitwisseling ervaar ik nu zelf als heel waardevol. Het geeft een heel breed beeld van wat antroposofie is, of kan zijn. Voor mij persoonlijk is het vooral ook een warm gevoel, wat antroposofie oproept, de genegenheid waarmee Steiner spreekt, het omhullende gevoel van een organisch vormgegeven ruimte, beschilderd in natuurlijke kleur. Het zitten in de tuin ...

Waarom heb ik het hier over? Als je de BD-landbouw wilt bestuderen, dan moet je ook de grondslagen ervan bestuderen. Dat is de antroposofie. Daarom ben ik zo verbaasd over het onderzoeksresultaat van het Louis

Bolk Instituut dat jonge BD-boeren minder met antroposofie hebben. Wil je dan alleen maar je eigen gedachtenspinsels en gevoelens leren kennen? Is het luiheid? Is het de puber die zich wil afzetten tegen zijn omgeving? Rudolf Steiners werk lezen wordt soms als moeilijk beschouwd. Ik vind dat je het kunt zien als een spier die je kunt trainen. Dat vraagt inspanning. Zo moeilijk zijn die teksten niet, het zijn gewoon woorden die jij en ik allemaal kennen. Nou ja, de meeste dan. Wat het wel vraagt is inlevingsvermogen. En oprechte interesse. Landbouwer word je ook niet van de ene op de andere dag. Maar het eigen maken van de vorm, het beeld, het gevoel dat antroposofie is, is veel meer dan boeken lezen. Dit vraagt tijd en moeite. Soms is dat lastig te vinden als je 10 uur per dag aan het werk bent. Toch heb ik gemerkt dat regelmatig 5 minuten lezen effectiever is dan af en toe iets doen.

Een van de doelen van mijn bezoek aan Dornach was om te zien hoe het studieprogramma eruit ziet, en hoe de mensen zijn die erbij betrokken zijn. Ik heb me er enorm welkom gevoeld. Ik mocht er een fenomenologie-les bijwonen van Benno Otter, tuinder op het Goetheanumterrein. Prachtig hoe hij dat deed. Hij begon de les met zingen, zingen over de kerstroos, waar de les over ging. Vervolgens hebben we een aantal planten bestudeerd. Het bijzondere is dat geneeskrachtige planten in bepaalde karakteristieken afwijken van de gebruikelijke plantencyclus. Bijvoorbeeld door een extreem lange bloeiperiode, of een late bloeitijd.

Op het Goetheanum worden studies aangeboden voor jong en oud. Je kunt een online cursus volgen, maar ook fysiek deelnemen aan een studieprogramma. Een jaar lang kun je je onderdompelen in de interne voltijdstudie, een combinatie van theoretische lessen, artistieke vorming en excursies, zie **studium.goetheanum.ch**. Ik heb er verschillende Nederlandse studenten ontmoet. Ook in Nederland zijn er met enige regelmaat activiteiten te bezoeken die vanuit jeugdsectie georganiseerd worden; zie jeugdsectie.org. In de antroposofische werkvelden komen veel mensen, voor wie dit mens/wereldbeeld nieuw is. Op zoek gaan naar scholing werkt dan inspirerend. Het is iets wat je je leven lang eigen moet maken.

Tekst: Walter van Groningen,
BD Jong, tuinder bij Tannenberg

